

SogneBladet

ENGUM | BREDAL | ASSEDRUP

Nr. 4

OKTOBER | NOVEMBER | DECEMBER

2009

VB's målmænd Jimmi Nielsen var populær blandt autografjægerne, da Vejle B og FC Fredericia spillede træningskamp i Engum.

Engum UI

Fodbold

- Senior
- olboys og senioroldboys
- damesenior
- indendørs
- jbu.dbu.dk
- Vinteraktiviteter
- badminton
- familiesvømning
- Et festligt arrangement

Onsdagsklubben

Program

Indre Mission

Program

Kirkebladet

Læsekredsen

Orientering

Engum Skole

Orientering

Lokalhistorisk Forening

Bredal Maskinfabrik

Aktivitetsskalender

UDGIVER:

Engum UI, Engum Møllevej, Tlf. 7589 5806
I samarbejde med klubber og foreninger
i Engum sogn.

ANSV. REDAKTØR:

Ellen Pedersen, Tirsbækvej 23
Assendrup, 7120 Vejle Øst. Tlf. 7589 5770

ANNONCE-TELEFON:

Søren Dørr, tlf.: 7589 6186

SIDSTE FRIST for indlevering af stof til næste nummer

TIRSDAG 1. DECEMBER 2009.
Materiale til bladet bedes sendt på e-mail:
HHH@HEDENSTED-AVIS.DK

De fremførte synspunkter er forfatterens
og deles ikke nødvendigvis af redaktionen.

Sats og tryk: Hedensted Avis/Grafisk Hus

Adresseliste

BESTYRELSEN:

Formand: Torben Qvist, Katrinetoften 5,
Bredal, 7120 Vejle Ø. Tlf.: 7589 6062

Næstformand: Gunnar Skibsholt, Skibsholtvej 66,
Assendrup, 7120 Vejle Ø. Tlf.: 7589 5005

Sekretær: Jette Sparvath, Engumvej 4,
Bredal, 7120 Vejle Ø. Tlf.: 7589 6789

Mette Emmerick, Overgårdsvej 32, Bredal,
7120 Vejle Ø. Tlf. 7589 5082

Michael Wilhardt, Dalbyvej 25A,
8722 Hedensted. Tlf. 2060 5885

Hans Henrik Lamp, Katrinetoften 4,
Bredal, 7120 Vejle Ø. Tlf.: 7572 7750

Håndbold: Ib Langkjær, Østervang 24,
Assendrup, 7120 Vejle Ø. Tlf. 7589 6211.

Øvrige:

Suppleant: Søren Dørr, Engumvej 40,
Bredal, 7120 Vejle Ø. Tlf.: 7589 6186

Suppleant: Michael Schrøder, Juelsmindevej,
Assendrup, 7120 Vejle Ø. Tlf.: 7588 4664

Suppleant/Badminton: Peter Rothausen,
Birgittelystvej 40, Bredal, 7120 Vejle Ø.
Tlf.: 7589 5291

Suppleant/kasserer: Knud Thrane, Engumvej 15,
Bredal, 7120 Vejle Ø. Tlf.: 7589 5709

Fodbold/kampfordeler: Claus Brødsgaard, Engumvej
91, Engum, 7120 Vejle Ø.
Tlf.: 7589 6737

Svømning: Jesper Christensen,
Juelsmindevej 58, 7120 Vejle Ø.
Tlf. 7589 6181

Engum UI

Seniorfodbold

Seniorherrene er godt i gang med efteråret, selvom resultaterne har været lidt op og ned. Træningen, der foregår mandag kl. 19-21, kører godt med gode og spændende øvelser af Gert Jensen. Fremmødet er også helt fint med 12-16 spillere hver mandag. Til kampene er det Michael Wilhardt der sætter holdet og styrer udskiftningerne assisteret af spillende holdleder Orla Nielsen.

Engum Cup 2009

Igen i år afviklede Engum UI et træningsstævne for seniorhold – Engum Cup. Som sædvanlig en målrig affære. Gauerlund vandt igen stævnet efter finalesejr over B2007 Tørring..

Oldboys, Senioroldboys og motionsfodbold:

Der trænes mandag kl. 20.00 – 21.30 for alle som har lyst til at spille lidt fodbold uden det store behov for at træne løbemønstre mv.

Dameseniorfodbold:

Efter en pointmæssig god start på efteråret måtte vi desværre trække holdet, da skader og graviditeter gjorde det umuligt at stille hold. Spillerne ønsker fortsat at spille, så der forsøges igen til marts 2010.

Ungdomsfodbold

Efter et hektisk forår fortsatte efteråret også i et højt tempo med masser af kampe og øvrige aktiviteter. Der er kommet yderligere tilgang af spillere og trænere, så aktivitetsniveauet på stadion er højt og det er en fornøjelse at komme på stadion og se at alle baner er fyldt med aktivitet.

Jimmi Nielsen og Lennart Bak var populære gæstetrænere.

De mange spillere gør også at der er behov for flere trænere og hjælpere. Vi har aldrig været så godt besat med trænere, som også er gode til at inspirere hinanden. Så har du lyst til at være med i et udfordrende, inspirerende og hyggeligt team er du velkommen til at kontakte Claus Brødsgaard.

Udendørssæsonen slutter officielt til efterårsferien. Der vil blive afholdt afslutningsarrangementer for det enkelte hold. Nærmere besked herom fra de respektive trænere.

Sidste år fortsatte en del hold dog udendørs træningen efter efterårsferien. Dette vil også ske i år. Også her vil de enkelte trænere orientere nærmere.

Øvrige aktiviteter:

Udover den almindelige træning og de almindelige kampe har flere hold deltaget ved forskellige sportsfester. Jimmi Nielsen og Lennart Bak har været gæstetrænere og der har været afviklet teknikmærkedag, hvor spillerne havde mulighed for at afprøve deres tekniske færdigheder. Ligeledes er 20 spillere til landskamp i efterårsferien – Danmark mod Ungarn.

Fodboldskolen forløb også planmæssigt. Vi var igen heldige med vejret, selv om det indimellem var lidt for varmt. Tak til alle instruktører og forhåbentlig på gensyn i uge 26 i 2010.

Fuld koncentration til teknikmærkedagen.

MASKINFABRIKEN BREDAL

v/ Sørensen og Buhl Jensen . Bredal . 7120 Vejle Ø

EDB-løsninger af enhver art.

Horsensvej 584 - 7120 Vejle Ø - Tlf. 7589 6122 - Fax 7589 6054

**TIDEMANN &
ENEVOLDSSEN** Aps

7674 4015

EL-SERVICE · INSTALLATION
BYGNINGSVEDLIGEHOLD
TEKNIK ENTREPRISE
RÅDGIVNING · PROJEKTERING

HEDENSTED · THORSVEJ 1
Niels Peter Enevoldsen · Tlf. 4041 4939
mail: enevoldsen@te-el.dk

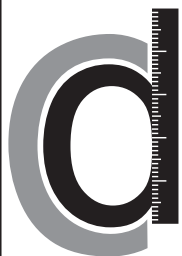
Flemming Tidemann · Tlf. 4041 4001
mail: tidemann@te-el.dk

KOLDING · SAXOVEJ 20
Ivan Pedersen · Tlf. 2764 7375
mail: ivp@te-el.dk

www.te-el.dk

Bytorvet 30 . Hedensted

**Tømremester
Carsten Damgaard**

**Tel.: 2029 5154
Fax: 7589 9501**

Tilbygning · Renovering · Køkken · Bad
Gulv · Vinduer · Døre

ALTID RENE

Nettopriser

- på benzin og diesel
- men også på DAGLI'VARER

Plus

Bredballe Handelsplads

Horsensvej 329 . 7120 Vejle Ø . Tlf. 75 81 68 57

Indendørs fodbold:

Efter ønske fra trænerne er der kun tilmeldt enkelte hold til den løbende turnering i indendørs fodbold. I stedet vil der være deltagelse ved flere forskellige stævner.

Vi er igen i år kun i besiddelse af to haltimer til indendørs fodboldtræning – torsdag kl. 16.00 – 18.00 i Kirkebakkehallen. Fordelingen af tiden ligger ikke helt fast, men som det ser ud nu træner årgang 2001 og årgang 2003 drenge i Kirkebakkehallen, mens nogle af de andre yngre hold træner i gymnastiksalen på Engum skole. Kontakt ellers din træner eller undertegnede for nærmere oplysninger samt om tidspunktet for træningsstart.

Er der spørgsmål eller andet vedrørende fodboldafdelingen kontakt da følgende:

Senioroldboys:

Claus Brødsgaard, 7589 6737

Oldboys:

Lennart Jørgensen, 3032 3235

Senior:

Michael Wilhardt, 4071 6903

Ungdom:

Claus Brødsgaard, 7589 6737

www.jbu.dbu.dk

På ovennævnte adresse kan alle oplysninger om kamptidspunkter og resultater for alle Engum UI's fodboldhold findes. Søg efter klub "Engum UI" og der er mulighed for at se kamptidspunkter, resulta-

ter og stillinger for alle Engum UI's fodboldhold.

www.infosport.dk

På ovennævnte adresse kan alle oplysninger om kamptidspunkter og resultater for oldboys og senioroldboys findes. Gå ind på DGI fodbold og søg på Engum UI.

Sponsorer

Engum UI har igen i år været begunstiget af nogle velvillige sponsorer som alle skal have tak for hjælpen med flot spilletøj til alle holdene.

Vinteraktiviteter 2009/2010

Badminton

Engum UI har en enkelt træningstime i Kirkebakkehallen. Derudover er der mulighed for tider i gymnastiksalen på Engum Skole.

For tildeling af tider skal Peter Rothausen kontaktes på tlf. 7589 5291.

Familiesvømning

Igen i år vil der være familiesvømning i Kirkebakkeskolens svømmesal hver fredag fra kl. 16.00 til 18.00.

Start ca. 1. september. Kontakt Jesper Christensen på tlf. 7589 6181 for nærmere oplysninger.

Et anderledes og festligt EUI arrangement

Med hjælp fra vejrguderne, stor opbakning og masser af frivillige hænder havde vi alle en herlig eftermiddag på Engum stadion lørdag 1. august.

Borgmester Leif Skov var dommer i forkampen

Anders Sparvath vandt straffesparkskonkurrencen.

Søren Dørr får overrakt sponsorchecken til måltavlen.

Engums hold, der vandt forkampen 5-3 mod "Byrødderne".

EUI var arrangør af en festlig showkamp mellem et udvalgt hold fra Vejle byråd og lokale EUI spillere. Borgmester Leif Skov var som dommer vidne til, at selv et konstruktivt sammenspil mellem de forskellige politiske fløje i byrådet ikke var tilstrækkeligt til at slå de garvede fodboldspillere fra EUI, der under mottoet "sammen skaber vi rammen" med en sejr på 5-3 var med til at understrege den styrke, der ligger i det lokale sammenhold og lokal opbakning.

Eftermiddagens hovedbegivenhed, træningskampen mellem VB og Fredericia FC, endte til skuffelse for de mange fremmødte VB tilhængere med en smal 1-0 sejr til "gæsterne". En helt anden spænding omgærdede straffesparkkonkurrencen på VB målmanden i pausen. Med 3 sikre scoringer kunne en stolt Anders Sparvath som vinder senere få overrakt en VB trøje af VB målmand Jimmy Nielsen.

Den solbeskinnede eftermiddag på Engum stadion med næsten 1000 fremmødte bød ydermere på gratis sildebord, solosang ved Eva og officiel overrækkelse af sponsor check til den nye elektroniske måltavle

Og som et fint punktum var alt ryddet på plads inden dagen var omme! Tak til de mange frivillige hjælpere og fremmødte.

Til glæde for det frivillige arbejde omkring pige- og drengefodbold kunne EUI efterfølgende notere et overskud på ca. 25.000 kr.

Gunnar Skibsholt
Næstformand EUI.

VB og FC Fredericia kom på banen sammen med Engum-maskotter.

Ølpigerne var populære under kampen og med til at skabe et solidt overskud på arrangementet

VB-målmand havde travlt med at skrive autografer til mange små fans.

DENNE PLADS
ER LEDIG FOR
**DIN
ANNONCE**

DAUGÅRD EL A/S
Gl. Vejlevej 9
8721 Daugård
DAUGÅRD EL Tlf. **75 89 52 22**

- Deres el-installatør

EL-INSTALLATIONER

- Nybygninger • Tilbygninger
- Reparationer • EDB-installationer
- Hurtig og sikker service
- Salg og service af hårde hvidevarer

Lillevang's Haveanlæg

AL JORDARBEJDE UDFØRES

Byggegrunde - haver - tilplantning - omlægning og vedligehold

v. Aksel Nielsen
Tlf. 2498 3520

Assendrup Nørremark 167 . 7120 Vejle Øst

VVS-installatør

Kaj Hansen

Bredballe Byvej 3
7120 Vejle Ø
Telefon 75 81 57 44

fyr og flamme'
varmt og godt'

Indre Mission

Onsdagsklubben

Program for Onsdagsklubben

September:

30. Kaffe ved Sigrid og Karl Nymand.

Oktober:

7. Alsang ved Jørgen Neckelmann.
14. Efterårsferie.
21. Journalist Vibeke Kruse
- Vejle Amts Folkeblad.
28. Bankospil (Husk pakke til ca. 20 kr.)

November:

4. Alsang ved Jørgen Neckelmann.
11. Olaf Madsen - lokale samfund.
18. Poul Madsen - Grønlandstur.
25. Bankospil (Husk pakke til ca. 20 kr.)

december:

2. Juleafslutning/julefrokost.
Vi starter denne dag kl. 13.00.

Aktiviteterne afholdes på Engumhus og starter kl. 14.30 og slutter kl. 16.30, hvis ikke andet er meddelt.

Bemærk ændret tidspunkt.

Vi håber på en rigtig god sæson.

Kom og vær med.

Formand Sigrid Nymand
Tirsbækvej 24, Assendrup
Tlf. 7589 5076

Engum Sogn

Program

Tirsdag den 6. oktober

Aftengudstjeneste i Engum kirke kl. 19.00.
Oktobermøde.

Torsdag den 8. oktober

Oktobermøde i Vejle Missionshus
Taler: Missionær Elna Thirsgaard Olesen,
Brønderslev.

Onsdag d. 28. oktober

Møde v. Andreas Ipsen, Dansk Bibelinstitut.

Onsdag den 4. november

Møde v. Judy Jochumsen, Vejle
Emne: Livet som dansker i Israel.

Onsdag d. 11. november

Møde v. Anette Ingemannsen,
Journalist v. IMT

Fredag den 27. november

Familieaften.

Onsdag den 2. december

Adventsmøde v. Carsten Sørensen, Vejle

Onsdag den 16. december

Juleklip/ hygge v. Anne Grethe og Bent

Mandag den 28. december

Julefest i Bredal Missionshus kl. 19.00
v. Børneklubben.

Hvor intet andet er anført, er møderne
kl. 19.30 i Bredal Missionshus,
Skolebakken 1.

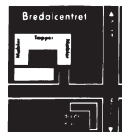
Med venlig hilsen
Anne Grethe Jakobsen

H. OLESEN

BREDAL MØBLER a • s

Overgårdsvej 4 . 7120 Vejle Ø . Telefon 75 89 53 22

Støt annoncørerne

- de støtter os!

SPAR

- det er nærliggende

HØFFNER - 8721 DAUGÅRD

Brænde

Engum Præstekaldsskov sælger ungt løvtræ til selvskovning

Henvendelse Erik Breth, tlf. 7589 5044 eller 2124 2344

Læsekreds

Orientering

I 1961 var der 10 damer der startede en hyggelig måde mødes på, studiekreds blev det kaldt.

Det navn blev hurtigt ændret til læsekreds.

Sidste år var vi 8 damer, der hver fjortende dag havde fornøjelsen af at mødes i hinandens hjem, læse de samme bøger og synge et par sange fra Høj-skole-sangbogen.

Drikke kaffe får vi også tid til.

Læsekredsen har aldrig været en lukket kreds, igennem så mange år er der mange, som har været med. Jeg, som har været med alle år, har lært mange at kende. 30 og 40 års jubilæum fejrede vi, 50 år føler vi er indenfor rækkevidde.

Vi er helt klar til en ny sæson den første mandag i oktober.

Bøgerne lånes på biblioteket, vi har været langt omkring, så det har været meget forskellige bøger vi har været optaget af. For mange år siden var det Marie Bregendahls "Holger Hauge og hans hustru", sidste år var det Kenn Follett: "Jordens Søjler", der optog os.

Første mødedag beslutter vi hvad det er aktuelt at læse i vinter, så kom med gode forslag.

Den 5. oktober klokken 14.00 glæder jeg mig til at se tidligere deltagere og også gerne nye på Engumvej 108.

Ring eventuelt og hør nærmere.

Venlig hilsen Tove Buch

Engum Skole

Nyt fra Engum Skole

Så er skoleåret godt i gang. I skrivende stund har vi netop taget fat på det store Spotlightprojekt – Vejle Kommunes Børne- og Unge Kulturfestival.

Når du en gang læser dette indlæg skulle børn og voksne på Engum Skole gerne have haft en fanta-

stisk oplevelse både som deltagere og tilskuere til alle Spotlight aktiviteterne, der løb af stablen d. 18. og 19. september i Vejle midtby.

I de små klasser forberedtes "Gadegøgl og Total Livsglæde" et optog fra Nørretorv til Søndertorv. I løbet af ugen op til selve Spotlightdagen blev der indøvet masser af gøglernumre akrobatik sammen med De Jyske Helte fra Cirkus Krone.

På mellemtrinet blev der bygget tableauer " Kloden Drejer " med fokus på de

meget omdiskuterede klimaforandringer. Hertil fik vi en fantastisk kunstnerisk hjælp af Alfio Bonanno, der på sin charmerende italiensk-danske facon gav børn og voksne med og modspil i de kreative processer. Med hjælp fra rigtig mange forældre fik vi transporteret samtlige børn og materialer sikkert til midtbyen, hvor dagen for Engumbørnene, efter optog gennem Strøget og optræden ved Bryggen kulminerede i vores deltagelse i et kæmpe korarrangement for flere hundrede børn. Omkring 20 børn fra Engum deltog heri, bl.a. under ledelse af vores egen lokale musiker Pauli Sandagerdi.

Jeg er sikker på, at både børn og voksne fik en fantastisk oplevelse med Spotlightfestivalen. Rigtig mange forældre tog fri fra arbejde for at følge børnene....så det tyder på stor og stigende interesse for dette årligt tilbagevendende børnekulturarangement.....mon ikke vi også er med næste år i et eller andet omfang?

En af de mere formelle opgaver, der venter os på Engum Skole, er hen over efteråret at finde en afløser for Grete Kok på posten som viceskoleleder. Grete går efter mange års ansættelse ved Engum skole på pension ved årsskiftet.

Grete har i alle årene udfyldt en stor plads, dels som viceskoleleder, men også som afdelingsleder for Engumhus Skole, hvilket betyder, at der ved rekrutteringen af en ny leder skal tænkes meget bredt.

Ved årsskiftet når næste nummer af Sognebladet går i trykken, regner vi således med at kunne præsentere Gretes afløser, for dermed samtidig at kunne takke Grete for mange års tro tjeneste ved Engum Skole.

Snart venter efteråret med bl.a. motionsløb og skolefest, så foruden det daglige arbejde i klasserne, er der stadig plads til mange adspredelser.

Besøg endelig www.engum-skole.dk og find billeder fra stort og småt i vores "Fotoalbum".

Med venlig hilsen
Peter Madsen Boutrup, skoleleder

Vil du købe/leje TV, video eller parabol, så få et godt tilbud fra

expert

Mølholm Radio & TV

Vindinggaard Center 11, 7100 Vejle, Tlf.: 75 82 22 99

Velkommen til selskab på
en kro med stolte traditioner

Ring 75 89 57 99 - og vi sender omgående vort
brochuremateriale til Dem...
Prøv et af vore helaftensarrangementer.

7120 Vejle Øst . 75 89 57 99

Engum Sogn Lokalhistoriske Forening

Bredal Maskinfabrik

Smedehåndværket er et af de ældste håndværk i landsbyen. Under stavnsbåndet og til midt i det nittende århundrede, fik bønderne mere og mere brug for smedehåndværket, man skiftede træploven ud med en med skær af jern, det samme var harven med tænder af træ, der ikke var så effektive, og ikke holdt så godt som jernredskaberne gjorde. Men det gjorde også, at bønderne ikke i samme udstrækning selv kunne snitte deres redskaber. Derfor slog bønderne i landsbyerne sig sammen om at ansætte en "Bysmed", så efterhånden havde hver landsby sin egen bysmed til at sørge for byens smedearbejde. Efter de gamle fortællinger var det også ham, der forestod landsbyens tandhygiejne og trak de tænder ud, der gav tandpine. Han var sædvanligvis både grovsmed, klejnsmed og beslagsmed, men i de større byer blev faget også specialiseret, så det foruden jern også blev til smede der arbejdede med guld – sølv - og kobber.

Poul Thøgersen var bleven udlært maskinsmed, med en meget stor energi- og arbejdsindsats, han var nemlig meget ordblind, det gjorde at han måtte arbejde utrolig hårdt med det boglige, men han havde en fantastisk flair for teknik. Efter at have fået sin lærekontrakt, rejste han som mejerimontør, men ville gerne starte et eller andet for sig selv. Det drøftede han muligheden af med Niels Sørensen, der var uddannet landmand, men var træt af landbruget og de muligheder, der var indenfor faget. Under en ferietur til Løkken i 1946 traf de to maskinarbejdere, der havde et par brugte stansemaskiner, som de gerne ville sælge. Poul og Niels købte dem, fik dem til Bredal, hvor de ved hjælp af deres sparepenge og lidt lån hos familien havde fået skrabt en startkapital på 20.000 sammen – Året før havde Poul købt Bredal gamle bysmedje. Den var nedlagt som smedje, Viggo Jensen, der var bleven udlært som grovsmed hos Hans Peter Hansen i Assendrup, havde startet som selvstændig smed her, men efter kort tid flyttede han sin forretning ned på hjørnet ved Øster Snedevej, en gammel nedlagt gård, hvorfra bødker Marius Pedersen var flyttet, han havde bygget Hus på Engomvej og flyttet sit bødkerværksted her hen.

Poul og Niels fik standsemaskinerne installeret i den gamle smedje, de var med værktøj til produktion af træskoringe og rensenåle til primusser, men det var produkter, der havde været brugt under krigen og nu da tilstandene var ved at blive normaliseret, var der ikke den store afsætning længere på de produkter.

Niels prøvede for sjov at lave en landbrugsvogn på gummihjul, af aksler fra en gammel bil. Det er jo tit det er indskydelser og tilfældigheder, der griber ind og da den hurtigt blev solgt og som han sagde: "Noget skulle vi jo lave"-, så blev det til landbrugsvogne. Vi lavede vogne til både traktor og hestetræk. Men det var først, da vi fik lavet en "Hitch krog til den grå Ferguson traktor, som var ved at trænge ind hos danske landmænd og fik lavet en tohjulet vogn der passede til,- at der kom rigtig gang i afsætningen".

Ferguson var en engelsk produceret traktor, der kom på markedet lige efter anden verdenskrig, den var enkelt og genialt konstrueret. Den havde, som noget nyt, et såkaldt trepunktsophæng, det vil sige, at redskaberne var "liftbårne" i stedet for at være "bugserede", det gav en meget større fleksibilitet i deres anvendelse. Den havde også gummihjul, så den kunne køre på vejene, den var rimelig hurtig, altså mange fordele der gjorde, at den var ideel for det mindre danske landbrug, der også tog den til sig og dermed startede mekaniseringen af vort landbrug. Ferguson havde ganske vist sin egen originale trækkrog, men den var lidt indviklet og meget dyr. Niels fik konstrueret en enkelt og meget anvendelig trækkrog, det øgede salget af tohjulede landbrugsvogne. Ferguson var en lille og ret let traktor, så for at udnytte dens trækraft bedst mulig, skulle der så megen af lastens vægt som mulig lægges over på baghjulene. Det gjorde man med de tohjulede vogne, de var også nemmere at bakke med end de firhulede. Princippet var det samme med de "liftbårne" redskaber, man søgte hele tiden, at konstruere dem således, at de gennem deres arbejde i jorden, overførte så megen tryk som mulig, til traktorens baghjul.

I 1949 byggede de nyt værksted, fordi det lidt af omveje var lykkedes Poul og Niels at skabe kontakt til en stor forhandler i Fredericia, der på en gang aftog ti vogne, så var der ligesom lukket op for salget af vogne. Der var mange forhandlere af Ferguson landet over, derfor optimismen. Hartvig Eskelund, der var ansat hos sin far som tømrersvend, lavede kasserne på vognene i sin fritid, men efter ca. fem år kunne han ikke følge med.

**Den gamle Smedje var huset med det høje tag.
Det lavere hus var den første tilbygning de fik, da de begyndte at lave
landbrugsvogne, efter nogle år blev den kaldt "Vognfabrikken".**

Kemien i samarbejdet mellem Poul og Niels haltedede noget, så ved årsskiftet 49-50 blev de enige om, at Niels skulle overtage værkstedet i Bredal. Poul flyttede til Tvingstrup, hvor han byggede sin egen maskinfabrik. Han specialiserede sig i hydrauliske Lifte, og på grund af sin flair for teknisk snilde, fik han mange specielle ordre, bl.a. ved bygning af Storebæltstunnelen

For at Niels kunne købe Poul ud, måtte han skabe sig nogen kapital, derfor opsøgte han sin gode barndomsven Johannes Buhl Jensen, der den vinter var på Dalum landbrugsskole, - en barndomsven han satte meget højt, og som han troede på han kunne samarbejde med. Johannes var hurtig med på ideen og villig til at skyde sine sparepenge ind i foretagendet, så de kunne købe Poul ud. Det skete i bedste overensstemmelse - med skæringsdag d. 15.2.1950. Så nu var det de to landmands- uddannede, der som autodidakte skulle forsøge at lave landbrugsvogne, for det var det, de mente, de bedst kunne klare med den baggrund de havde. Det skulle nu vise sig, at Niels - om ikke havde- så i samar-

bejdet med Poul havde udviklet så megen sans for enkelthed og teknisk snilde, at han blev en god opfinder og konstruktør af nye produkter, som det er nødvendigt for at udvikle virksomheden.

I 1951 byggede de nyt værksted med lejlighed ovenpå til Niels, det blev hans hjem i 33 år

De fik kontakt til et firma "Elma" i Brabrand, - som havde kontrakt med en indkøbsforening for mindre landbrug, om levering af malkemaskiner, landbrugsvogne og andet maskin indkøb. Indkøbsforeningen havde også en finansieringsordning, så de kunne tilbyde landmændene finansiering af maskin indkøb, til en rimelig rente. Det var en stor fordel for de nystartede fabrikanter. "Elma" havde deres egen model i vogne - den var noget kunstfærdig, det havde gjort at to af de hidtidige leverandører af vogne var gået fallit. Niels tog til Brabrand for at forhandle med dem og sagde, at Bredal gerne ville levere vognene, men af deres egen model - det eneste de kunne ændre var farven - Han kom hjem med en ordre på 100 vogne. Det gav mulighed for større indkøb af jern, nav og dæk, direkte fra Jern-

værk eller fabrik - så de af den vej kunne spare nogle leveringsomkostninger. I nogle år aftog "Elma" ca. halvdelen af vognene fra fabrikken i Bredal, - indtil 1960 blev det til ca. 3000 stk.

I samme tidsrum blev der fremstillet nogle tusinde trækroge til Ferguson og ligeledes omkring 10.000 spadeklør. Den grå Ferguson var - som før nævnt - en let traktor, men gummihjulene gjorde, at den ikke stod så godt fast, i marken, når føret var fedtet. Der var fremstillet flere typer spadeklør, til at afhjælpe problemet, men de var alle besværlige at have med at gøre. Niels fik konstrueret en spadeklo, med et meget enkelt fastgørelses system, som også kunne frigøres selv om hjulet næsten var pakket ind i ler. Systemet kunne også bruges til andre traktormodeller. Det fik de patent på og solgte rigtig mange, indtil de i 1966 solgte patentet, da var de små traktorer også ved at være på retur.

Niels og Johannes tog deres arbejde meget seriøst - de fortsatte med at lave vogne, delte arbejdet mellem sig, både i produktionen, administrationen og med at besøge kunderne. De var også enige om at holde så lavt et privatforbrug som muligt for at have så stor en selvfinansiering, som muligt. De havde efterhånden fået flere medarbejdere, men de var klar over, at der efterhånden også måtte andre produkter til.

Ved et tilfælde fik de også forbindelse til en forhandler i Slesvig, Marxen. Det skulle vise sig at blive et godt bekendtskab, han aftog i årenes løb rigtig mange vogne til det tyske marked, dermed var der åbnet op for Eksporten, som da de senere gik over til produktion af gødningsspredere, blev udvidet til det øvrige Norden, Irland, England, Holland, med flere, ja selv så fjerne lande som Sydafrika, Libyen, New Zealand og Australien, aftog deres spredere.

De lavede også et stilladssystem, som de solgte til håndværkere. Det var ganske udmærket, men de syntes efterhånden kravene fra arbejdstilsynet blev for store, så i 1972 opgav de produktionen og solgte rettighederne. De prøvede også med en "Bredsåer" og en "Grønthøster", men det slog ikke rigtig an, så det blev hurtigt opgivet.

I juleferien 1965 lavede Niels deres første kalkspreader og dermed var grunden lagt til den gødningsspreder, de laver i dag, .

Gødningssprederen er løbende blevet udviklet, og den har været til mange afprøvninger på Bygholm forsøgsstation, - man skulle afprøve effektiviteten af spredningens ensartethed, den skulle gerne være ens, både inde ved sprederen og ude i det yderste

af spredebredden, der stadig blev større og større, og så lige gyldig, om man såede store mængder, eller kun meget lidt, og delvis også uafhængig af de forskellige gødningers konsistens. I 1980 prøvede de med en spreader, der fordelte gødningen med blæser. Det var en udmærket løsning, men den var meget kompliceret og derfor dyr at fremstille, det gjorde at det var vanskeligt at lave en rentabel produktion.

Spredebreden blev efterhånden øget så nogle så nogle var oppe på 36 meter, det gjorde, at især blæserfordelingen blev for kompliceret, i stedet lavede man med dobbelt bånd til fremføring."

Man fik ligeledes et samarbejde med Bøgballe maskinfabrik, der også lavede gødningsspredere, men i mindre størrelser, de var lift ophængte eller som Lauersen sagde: "Dem vi sælger i Afrika spænder de på ryggen af konen, der så med et håndsving ved hoften drejer spredehjulet".

Det var godt at samarbejde på eksportmarkedet, så man kunne dække hele spektret. Bøgballe havde deres egen prøvehal, så der kunne man også spare nogle af de dyre afprøvningerne på Bygholm.

Niels og Johannes var enige om, hvordan udviklingen af fabrikken skulle foregå, de ville helst, at den skulle udvikle sig langsomt, efter som de havde kapital til. De ville gerne udbygge for egne penge, så kunne det aldrig gå helt galt, de syntes også at det var sjovere, når det var deres eget. De har aldrig brøstet sig med titler, men ligegodt optrådt i Kedeldragt - som med Slips.

Johs. og Niels har trods deres autodidakte uddannelse skabt en imponerende virksomhed, som deres to sønner nu fører videre.

Vi ønsker vore læsere et godt efterår, Olaf.

Aktivitetskalender

SEPTEMBER

30. 14.30 Onsdagsklub

OKTOBER

3. 10.00 Fodbold U12-drenge:
Engum UI - Firehøje IF
6. 19.00 IM møde
8. 19.30 IM møde
7. 14.30 Onsdagsklub
7. 17.30 Fodbold U13-piger
Engum UI - Firehøje IF
8. Fodboldafslutning
for de yngste årgange
8. 18.00 Fodbold, senioroldboysstævne
14. 14.30 Onsdagsklub
14. Tur til landskampen:
Danmark - Ungarn
18. 11.00 Fodbold, serie 5:
Engum UI - Ølsted UGF
21. 14.30 Onsdagsklub
28. 14.30 Onsdagsklub
8. 19.30 IM møde

NOVEMBER

3. 19.00 Bankospil EUI
4. 14.30 Onsdagsklub
4. 19.30 IM møde
11. 14.30 Onsdagsklub
11. 19.30 IM møde
14. 14-16 Åbent hus hos Lokalhistorisk Forening med mulighed
for aflevering af effekter og billeder
18. 14.30 Onsdagsklub
18. 19.30 Generalforsamling EUI
25. 11.00 Onsdagsklub
27. 19.30 IM møde

DECEMBER

2. 13.00 Onsdagsklub
2. 19.00 Bankospil EUI
2. 19.30 IM møde
16. 19.30 IM møde
28. 19.00 IM møde

DEADLINE

SIDSTE FRIST

for indlevering
af stof til næste
nummer er

**TIRSDAG DEN 1.
DECEMBER 2009**

Materiale til bladet
bedes sendt på E-mail:
hjh@hedensted-avis.dk